Jaargang 115. Zondag, 21 September 1856.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

HOOFDELIJKE OMSLAG.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat het door hen voorloopig vastgesteld **primitief Kohier** over het jaar 1856, van de **DIRECTE BELASTING** bij wijze van **HOOFDELIJKEN OMSLAG**, geheven wordende ingevolge Raadsbesluit van den 4den Julij 1856, goedgekeurd bij Z. M. besluit van den 26sten Julij 1856, no. 65, op heden ter SECRETARIE der Gemeente voor een ieder **ter lezing is nedergelegd GEDURENDE VEERTIEN DAGEN**, des morgens van 9 tot 2 en des namiddags van 5 tot 8 uur; — wordende de aangeslagenen herinnerd, dat de bezwaren, die zij tegen hunnen aanslag mogten hebben, vóór het **einde** der gemelde **veertien dagen** bij den RAAD moeten worden ingebragt, bij verzoekschrift op ongezegeld papier.

GRONINGEN, 20 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

KLAPBRUG
te *Annerveensche-Compagnie.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de **PASSAGE** over de KLAPBRUG te *Annerveensche-Compagnie*, nabij *Nieuw Bareveld*, gedurende **acht dagen**, te rekenen van den 22sten dezer, zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 18 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AFKOOP VAN GRONDPACHTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van degenen, wie zulks aangaat, dat de RAAD, bij resolutie van den 14den Junij l.l., no. 5, onder anderen heeft besloten, dat de aan deze Gemeente verschuldigde **GRONDPACHTEN** in den loop van het aanstaande najaar in **publieke Veiling** zullen worden gebragt, doch dat die GRONDPACHTEN intusschen door de Eigenaren der Panden ieder voor zijn Erf kunnen worden **afgekocht** naar den koers van **4 ten honderd** voor zooveel betreft de Grondpachten **boven de drie gulden**, en naar **5 ten honderd** ten aanzien der Grondpachten van **drie gulden en daarbeneden;** weshalve BURGEMEESTER en WETHOUDERS een' ieder, die aan de Gemeente grondpacht betaalt wegens een bij hem in bezit zijnde Erf, en die tot gemelden afkoop genegen mogt zijn, uitnoodigen, om daarvan op de SECRETARIE der Gemeente schriftelijk aangave te doen vóór den **1sten October** aanstaande.

GRONINGEN, 21 Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen, naar aanleiding eener bij hen ingekomen circulaire van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, d.d. 5den dezer, no. 14, ter kennis van de Ingezetenen, dat op de SECRETARIE der Gemeente van heden af eene **BUS** zal worden geplaatst, tot **ontvangst** van de **GIFTEN**, die men mogt willen afzonderen ten behoeve van de overgeblevene **slagtoffers** van de ontzettende rampen, waardoor de bewoners van het eiland ***Groot-Sangir*** in **Ned. O.-Indie** zijn getroffen.

Bij de vreeselijke verwoesting, aangerigt door de aldaar plaats gehad hebbende uitbarsting van den Vulkaan *Awoe*, en de daarmede gepaard gaande Aard- en Zeebeving, hebben de bewoners van dat Eiland voor langen tijd alle middelen van onderhoud verloren, en dringend wordt daarom de liefdadigheid der Ingezetenen ten behoeve dier ongelukkigen ingeroepen.

GRONINGEN, 11 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke de **toelating** tot eene der **Stads-Scholen** of der **Stads-Armenscholen** tegen den **1sten Januarij 1857** verlangd wordt, zal moeten geschieden gedurende de maand **September 1856**, bij den Onderwijzer der Nieuwe Ooster-Stadsschool, H. SUIDINGH.

GRONINGEN, 20 Augustus 1856.

Namens de School-Commissie voornd.:
A. OUDEMAN,
Secretaris.

Groninger STRAATVUILNIS.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 24sten September 1856, ten Huize van de Weduwe KOOPS, te *Zuidbroek.*

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

Wij zijn met het verslag der groote feesten in Moskou genaderd tot den 7den, den dag der krooning zelve. Reeds vroeg in den morgen en toen het lossen van het geschut en luiden van al de klokken, op het door de groote klok van het Kremlin gegeven sein, het begin der plegtigheid verkondigden, was schier geheel de bevolking der hoofdstad op de been.

Men mogt zich verheugen in heerlijk weder, zonder hetwelk geen feest mogelijk is. Te 7 uur stonden 50,000 toeschouwers ter wederzijden van den weg dien de keizerlijke stoet nemen zou, rustig en kalm, zonder eenige gewapende magt om de orde te handhaven.

Te 9 uur naderde de Keizerin-moeder de kerk waar de groote plegtigheid zou plaats hebben, geleid door hare zonen *Nicolaas* en *Michaël*, in 't zwart gekleed met de keizerlijke diamanten kroon en den goudlakenschen, met hermelijn omzoomden mantel, door grootwaardigheid-bekleeders des rijks opgehouden. Achter haar volgden en schaarden zich op de banken ter regterzijde des troons, de leden van 's Keizers huis, de vreemde Vorsten, en eene groote schare hofdames met hoofddeksels van fluweel met goud en edele gesteenten en purperen mantels. De geestelijkheid ontving de Keizerin, die plaats nam op haren troon.

Te half 10 naderde de stoet van gezanten. Die van Oostenrijk, vorst *Esterhazy*, vergezeld van eene menige lakeijen, was in een Hongaarsch costuum, dat al wat men er van gezegd had, verre overtrof. Het vest was zoo digt met paarlen bezet, dat men het in de verte voor zilveren belegsel aanzag; de muts prijkte met diamanten van onschatbare waarde, sabel en sporen waren overdekt met diamanten. Zij plaatsten zich op de banken ter linkerzijde van den troon. De middelbanken achter den troon werden weldra door den senaat, de synode, den staatsraad, ministers, maarschalken van den adel en generaals bezet.

Naauwelijks hadden de gezanten plaats genomen, of de vreugdekreten en het gejuich kondigden aan dat de Keizer en de Keizerin het paleis verlieten. De geestelijken der kerk, de metropolitanen van Moskou en Novogorod begaven zich nu in onbeschrijfelijk rijk priestergewaad en vergezeld van 15 aartsbisschoppen en bisschoppen in processie naar den zuidelijken ingang, om Z. M. te ontvangen. Na eenige oogenblikken in gespannen verwachting verkeerd te hebben, zag men den Keizer verschijnen in groot uniform gekleed; en achter hem, onder het tweede gedeelte van een prachtig gehemelte, ging de Keizerin met een gelaat, door ontroering nog witter dan haar sneeuwwit kleed. Na voor de heiligenbeelden geknield te hebben, begaven zij zich naar den troon, langs de rei der groot-dignitarissen, die de insigniën droegen. Ter hunner linkerzijde namen plaats de grootchertog *Konstantijn* en de prins *Peter van Oldenburg*, en ter regterzijde de prins *van Hessen* en de prins *George van Mecklenburg.* De Keizer ving aan met overluid de geloofsbelijdenis af te leggen der regtzinnige kerk van het Oosten, en werd vervolgens omhangen met den keizerlijken mantel.

Hierop knielde hij voor den metropolitaan van Moskou, *Philaretes*, die zegenende de handen op zijn hoofd legde, en een gebed uitsprak. Dit was een plegtig oogenblik, vooral in de schatting van het Russische volk. De jeugdige beheerscher van zestig millioen menschen, geknield voor dien hoogbejaarden geestelijke, om van dezen als 't ware de goddelijke zending te ontvangen, ten einde voor het geestelijke zoowel als voor het stoffelijke heil zijner onderdanen te waken.

Deze plegtigheid zijnde afgeloopen, vatte de Keizer met beide handen de kroon aan, hief haar langzaam opwaarts en plaatste zich dezelve op het hoofd, tijdens de metropolitaan tot hem eene toespraak rigtte. Kostbaarder voorwerp dan die kroon kan men zich niet denken: hare waarde wordt minstens op vijftien millioen gulden geschat. Onder dezen verblindenden goudberg kwam het welwillend en tevens mannelijk gelaat van *Alexander* nog schooner uit. De indruk van al die pracht maakte weldra plaats voor eene algemeene en diepe ontroering, toen de Keizerin voor haren echtgenoot en Keizer knielde en deze haar hoofd met de kroon aanraakte. Deze plegtigheid vooral schokte de aanwezigen, inzonderheid toen daarbij ook het magtige, en tevens naar het algemeen gevoelen zoo wel klinkende gezang van de Oostersche kerk zich in al zijne kracht deed hooren, en Z. M. zijne eerbiedwaardige en zoo hoog geachte moeder, alsmede de verdere leden van het keizerlijke gezin, omarmde.

De plegtigheid was vermoeijend, daar er geene zitplaatsen voor de daarbij tegenwoordig zijnde personen waren aangebragt, en zij drie uren duurde. Zij werd besloten met de voorgeschrevene godsdienst-oefening, en met hetgeen verder bij het programma was bepaald, terwijl de ontelbare menigte aanschouwers van eene geestdrift deed blijken, waarvan men zich moeijelijk een denkbeeld kan vormen, en waarvoor de Keizer zich dan ook niet ongevoelig betoonde.

Omhuld met den mantel, de kroon op het hoofd, en scepter en rijksappel in de hand houdende, verliet de Keizer nu met den schitterenden stoet de kerk, hield zich eenige oogenblikken in de kerken van den Aartsengel en der Hemelvaart op, en aan zijn paleis gekomen, keerde hij zich tot de menigte, die hij groette, en welke daarop nogmaals de uitbundigste vreugdekreten deed hooren.

Te drie uur begaven zich de Keizer en de Keizerin aan den grooten feestmaaltijd in het paleis, waarbij eene eigenaardigheid plaats had, die van vier eeuwen vroeger reeds dagteekent. De hoofd-officieren van de kroon vervulden daar de rol van voorsnijder, schenker, enz., terwijl de spijzen door manschappen van de garde met uitgetogen zijdgeweer werden begeleid. De gasten waren bijna uitsluitend uit de hooge geestelijkheid gekozen.

De illuminatie, op den avond van de krooning, is bijna niet te beschrijven. De uitgestrekte hoofdstad stond als het ware in vuur. Moskou heeft, zooals wij reeds vroeger zeiden, 1600 kerken met 8000 torens of koepeldaken. Deze torens of daken waren van boven naar beneden, vele tot de toppunten, met lampions verlicht. Men zegt, dat tot het aansteken van dezelve 200,000 werklieden gebezigd zijn. Buiten de stad, van eene hoogte gezien, was deze illuminatie allertreffendst; men verbeeldde zich eene stad in vuur te zien. De uitgestrekte tuin van het Kremlin was met fantastische boomen beplant, welker takken als zoo vele vlammen vertoonden, dragende vruchten van verschillende kleuren.

De Keizer en de Keizerin, in eene lage droski gezeten, doorreden de straten, door duizende menschen als opgevuld, zonder eenig militair gevolg. De toejuichingen waren oorverdoovende.

TURKIJE.

Eenigen tijd geleden hadden de Christenen te Scutari in Albanie van de zijde der Mohammedaansche bevolking grove mishandelingen ondergaan. Thans wordt uit die stad gemeld, dat er een bevelschrift van de Porte is afgekondigd, waarbij de Mohammedaansche inwoners gelast zijn eene geldsom van 300,000 piasters te betalen ter vergoeding der aan het kerk- en schoolgebouw der Christenen toegebragte schade, terwijl vijftien Turksche huisgezinnen, die als gevaarlijk voor den openbaren vrede beschouwd werden, aanzegging ontvingen om de stad te verlaten en zich naar Klein-Azië te begeven. Dit bevelschrift zou ten uitvoer gelegd worden, zoodra het Turksche garnizoen daar ter stede de verwachte versterking zou hebben ontvangen.

— Een brief van den Beneden-Donau meldt, dat een gedeelte van het Turksch garnizoen van Widdin den Donau is overgetrokken en Kalafat, aan den Walachyschen oever, heeft bezet, onder voorwendsel van de versterkingswerken te herstellen. Ook wordt in dien brief beweerd, dat de Oostenrijksche bezettingstroepen, in plaats van zich gereed te maken om te vertrekken, zich te Bucharest en op andere punten bijeentrekken.

ZWITSERLAND.

Het wordt meer en meer waarschijnlijk dat de zaak van Neufchatel op vreedzame wijze ten einde zal worden gebragt en zal worden onderworpen aan het oordeel der conferentiën welke nog te Parijs geopend moeten worden voor de regeling der ondergeschikte vraagstukken van den Oosterschen oorlog. In weerwil van de opgewondenheid der hevige republikeinen, schijnt zoo wel de Zwitsersche bondsraad als het kantonnaal bewind in Neufchatel te beseffen dat goedertierenheid de beste weg zal zijn om de herhaling der jongste gebeurtenissen voor te komen.

Den 15den dezer heeft de bondsvergadering hare zittingen hervat. In zijne openingsrede heeft de president van den nationalen raad, de heer *Martin*, lof toegezwaaid aan het gedrag der republikeinen van Neufchatel, met de bijvoeging, dat zij op de ondersteuning des geheelen volks konden rekenen. In denzelfden geest sprak de president van den staatsraad, die in het gedrag van de groote meerderheid der bevolking van Neufchatel, het bewijs zag, dat geen vreemde inmenging door het Zwitsersche volk geduld zou worden en dat dit volk voor geene offers zou terugdeinzen, als het op de verdediging van zijn grondgebied aankomt.

GROOT-BRITTANJE.

De *Morning Post* verzekert dat het bondgenootschap tusschen Frankrijk en Engeland onveranderd blijft bestaan, en dat het voornamelijk in groote vraagstukken eenig is en blijft, maar dat iedere staat zijne eigene zelfstandige politiek op den voorgrond stelt wanneer het aangelegenheden van minder gewigt betreft. Deze verzekering van het orgaan van lord *Palmerston* vindt eene bevestiging in het telegrafisch berigt uit Parijs hierachter.

— De koninklijke schouwburg te Liverpool is aan een groot gevaar ontsnapt. Een der opzigters bemerkte eene plotselinge gaslucht in de gangen, liep naar de buizen en vond een' werkman bezig om eene der hoofdpijpen door te zagen. Reeds had het gas zich overvloedig verspreid, zoodat eenige seconden later eene uitbarsting onvermijdelijk moest zijn. Men weet niet of deze werkman, die denzelfden avond wegens dronkenschap was weggezonden, door wraakzucht of met plannen op diefstal werd gedreven. De zaal was overvol, zoodat de grootste rampen te vreezen waren.

— Volgens onlangs medegedeelde officiële opgaven, zijn in 1842 in Ierland 187 personen van honger gestorven, in 1845 niet minder dan 516 en in het volgende jaar 2041; in 1847 klom dit getal tot 6058 en in de beide volgende jaren (1848, 1849) te zamen 9395. In het geheele tijdvak van 10 jaren (1841—1851) bedroeg het getal der op bovengenoemde wijze om het leven gekomenen 21,770. De verhouding tusschen vrouwen en mannen was als 70 tot 100.

— De verzendingen van zilver naar Indië en China zijn tegenwoordig zoo menigvuldig, dat, volgens den *Times*, verscheidene gouvernementen van het Europesche vasteland zich waarschijnlijk eerlang zullen genoopt vinden om het zilver als wettig betaalmiddel af te schaffen en uitsluitend het goud als standaard aan te nemen.

De Indische landpost, die laatstelijk uit Engeland vertrokken is, heeft eene hoeveelheid zilver van meer dan 10 millioen gulden waarde uit Londen medegenomen; en buitendien is te Marseille nog voor 2 millioen gulden zilver naar China ingescheept. In den loop van dit jaar zijn uit Engeland alleen reeds vóór 100 millioen gulden aan zilver en goud verzonden.

FRANKRIJK.

Uit de openbaar gemaakte tabellen van de administratie der in- en uitgaande regten blijkt, dat dit jaar de invoer eene waarde van 24 millioen frs. minder heeft bedragen dan over de acht eerste maanden van het vorige jaar.

— De Keizer heeft twee prachtige geschenken aan den Paus gezonden, namelijk eene groote vaas uit de porseleinfabrijk te Sèvres, versierd met de beelden en zinnebeelden der vier Evangelisten, die dienen zal voor doopplegtigheden, en een tapijt uit de fabrijk des Gobelins.

— Dingsdag hebben weder eenige arrestatiën te Parijs plaats gevonden, die naar men zegt, tot de staatkunde betrekking hebben.

— Sedert zes jaren zijn te Parijs omstreeks 2000 huizen, welke door 80,000 menschen werden bewoond, afgebroken en daarentegen slechts ongeveer 650 nieuwe bijgebouwd.

— De heer *de Montalembert* heeft een betoog geplaatst in de *Revue de Paris*, waarin hij den heer *Veuillot* nadrukkelijk aanvalt en van dien bestuurder van het dagblad *l'Univers* zegt, dat hij even bekwaam, als hevig is; — dat hij een meester is, zoodra het er op aankomt om bij het voordragen der zaken dezelve uit haar verband te rukken; — dat hij twintig ondergeschikten gereed heeft staan, die elkander aflossen bij het afmaken der door den meester getroffen slagtoffers. »De de dagelijksche taktiek van *l'Univers* is (volgens den heer *de Montalembert*) geschikt om allen, die een waarachtig eergevoel bezitten, te doen walgen." — De kerkelijke twist schijnt alzoo nog niet geëindigd te zijn, want de heer *Veuillot* zal van deze gelegenheid wel gebruik maken om op zijne wijze den heer *de Montalembert* duchtig door te halen.

— Het blijkt thans, dat de in Kabylië onderdrukte opstand uitgestrekte vertakkingen had en van veel gewigt was. De bewoners van Algerië verlangen zeer dat eene expeditie worde ondernomen, daar zij anders voor nieuwe beroeringen beducht zijn.

BELGIE.

In ons vorig nommer is gewaagd van de openlijke veroordeeling, door de Kerk tegen de universiteit van Gent, eene van 's lands hoogescholen, uitgesproken. In de kerkelijk-gezinde dagbladen leest men thans eene reeks van bewijsstukken, behoorende bij den herderlijken brief van den bisschop van Gent. Het zijn verklaringen van drie Gentsche hoogleeraren, de heeren *Wagener*, *Brasseur* en *Laurent*, onderwijs gevende in de zedelijke wijsbegeerte, in de geschiedenis der oude letterkunde, in het natuurregt, de staathuishoudkunde en de geschiedenis van het burgerlijke regt. Deze verklaringen zijn ontleend aan de door hen in druk uitgegeven geschriften of aan hunne voorlezingen zoo als die door studenten opgeteekend zijn; zij betreffen punten die in onmiddellijk verband met de godsdienst staan, en zijn regtstreeks tegen de leer der Katholijke kerk gekant.

Intusschen beginnen de dagbladen der liberale partij reeds den bisschoppelijken brief te beantwoorden. De *Observateur*, een orgaan van ultraliberale begrippen, doet opmerken dat het onderwijs, hetwelk Rome voor eene *pest* verklaart, van staatswege gegeven wordt, en als zoodanig onlangs nog door het ministerie, en wel door een Katholijk-gezind ministerie, in de wetgevende kamers verdedigd is: de veroordeeling van dat onderwijs is naar de bewering van het genoemde blad eene inbreuk op het gezag van 's lands wetten en van de burgerlijke overheid, eene aanranding der nationale souvereiniteit door een buitenlandsch gouvernement, ja een aanslag op de vrijheid van geweten en van onderwijs, van de drukpers en de wetenschap.

Men twijfelt er niet aan, of bij de verkiezingen van leden voor den stedelijken raad van Gent, welke in October moeten plaats hebben, zal het blijken, dat de bisschoppelijke verklaring een' zeer ongunstigen indruk heeft gemaakt op de meerderheid der kiesbevoegden daar ter stede. De liberale partij schijnt er thans reeds nagenoeg zeker van te zijn, dat voor die betrekking personen in aanmerking zullen komen, die bekend staan als krachtige tegenstanders van alle mogelijke dwingelandij, ook van de zijde der geestelijkheid.

— Het internationale congres van weldadigheid heeft Dingsdag zijne werkzaamheden voortgezet. Even als den vorigen dag de heeren *von Baumhaer* en *Jolles*, trad nu de heer *Suringar* op, om het verslag van den toestand van het armwezen in Nederland te vervolgen. De redenaar bragt zijnen hoorders zijne geliefkoosde stelling te binnen: »door weldoen verlengt men het leven", en ontwikkelde haar in het breede. Men moet dus beginnen wel te doen reeds bij de geboorte en er niet mede eindigen dan bij den dood. In dat opzigt heeft Nederland, beter dan eenig ander land, de taak der menschenliefde begrepen, want het bezit alle mogelijke liefdadige instellingen in grooten getale: bewaarinrigtingen voor zeer jeugdige kinderen, bewaarscholen (te Amsterdam zijn er 20, waaraan minstens *f* 25,000 is ten koste gelegd), spaarkassen, leenbanken (in Nederland bestaan er 300 à 400 die goed werken en geen verlies lijden), toevlugtsoorden voor dienstboden, algemeene spijsinrigtingen voor de behoeftigen, zeer belangwekkende inrigtingen die overal navolging verdienen; de industriële maatschappijen, zoo als die van den heer *Sarphati* enz. Hij heeft aanbevolen om, behalve internationale congressen, kleinere plaatselijke bijeenkomsten te houden, zoo als voor twee jaren te Groningen en dit jaar te Amsterdam. Voornamelijk deed hij de noodzakelijkheid uitkomen van de inrigtingen voor het patronaat, wel te verstaan officieus, niet door de politie, maar door de philanthropie uitgeoefend. Ten slotte uitte spr. den wensch, dat overal moge worden nagevolgd, ja zelfs overtroffen het voorbeeld van Nederland, een land klein van uitgestrektheid, maar groot door zijne liefdadigheid, dat op 3 millioen inwoners 6000 instellingen van weldadigheid telt, waaronder 3039 met het doel de behoeftigen in hunne woningen te ondersteunen.

Het congres hield Woensdag zijne derde vergadering, welke gedurende geruimen tijd door den Koning en den hertog van Brabant werd bijgewoond. Bij den aanvang der zitting werd mededeeling gedaan van een brief van den heer *Dutrone*, raadsheer bij het hof van appèl te Amiens, daarbij ter beschikking van het congres stellende eene gouden medaille van 300 francs, welke op zijn voorstel was uitgeloofd door het matigheidsgenootschap te Amiens voor het beste geschrift over de

onmatigheid, doch welke door de ontbinding van dat genootschap niet toegewezen had kunnen worden.

Vervolgens bragt de heer *van den Broeck*, uit Henegouwen, namens de 1ste sectie verslag uit nopens de levensmiddelen in verband tot den landbouw, waarbij de sectie omtrent de aan haar onderzoek onderworpen punten verklaarde: 1) dat geheele vrijheid moest worden gelaten omtrent de splitsing der landbouw eigendommen; 2) dat niets kon worden gedaan tot behoud der noodige verhouding tusschen het aantal landbouwarbeiders en de behoeften van den landbouw; 3) dat lange verhuringen aan denzelfden persoon nuttig zijn, en 4) dat de uitbreiding der assurantie tegen hagelslag, overstroomingen, ziekte onder het rundvee enz. aan gevaren onderhevig is. Dit rapport gaf tot eenige woordenwisselingen aanleiding, waarna de vergadering zich met het eerste punt van het verslag vereenigde.

Daarop bragt de heer *Duval*, uit Parijs, namens de 2de sectie verslag uit nopens geschikte middelen tot voorkoming van buitengewone toeneming der bevolking en tot voortdurende en geregelde organisatie der landverhuizing; de sectie was van gevoelen: 1) dat de aanwas der bevolking door geene reglementen moet en kan worden wederhouden; 2) dat de rampen van het pauperisme, uit overbevolking voortspruitende, op krachtdadige hoewel indirecte wijze door de landverhuizing worden verligt; 3) dat de landverhuizing derhalve vrijgelaten en beschermd moet worden; 4) dat regeringen, vereenigingen en personen hunne krachten moeten vereenigen, om uit de landverhuizing alle mogelijke voordeelen te trekken, en 5) dat de instelling eener internationale correspondentie de landverhuizing in haar geheel moet omvatten. Dit rapport lokte eenige tegenspraak uit, daar sommigen de landverhuizing niet te sterk aangemoedigd willen zien; doch ten slotte vereenigde de vergadering zich met het rapport.

De verdere werkzaamheden werden daarop tot den volgenden dag uitgesteld.

— Voor twee maanden legde eene reuzenslang in den zoölogischen tuin te Antwerpen dertig eijeren, welke zij zelve uitbroeit en waarvan er den 14den dezer een is uitgekomen. Ter naauwernood uit het ei gekropen, bewoog zich de jonge slang reeds met de meeste snelheid. Er bevond zich eene groote menigte menschen in den zoölogischen tuin om dit natuurtooneel te zien, dat in Europa nog niet voorgekomen is. De broeitijd duurde 62 à 63 dagen.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Donderdag den 18*den September* 1856.

In deze zitting geeft de voorzitter kennis, dat door de afdeelingen verkozen zijn: tot hare voorzitters, de heeren *van Dam van Isselt*, *van Swinderen*, *Insinger* en *Blankenheim*; tot hare ondervoorzitters, de heeren *d' Ablaing van Giessenburg*, *van Nispen van Pannerden*, *Paspoort van Grijpskerke* en *Borski*; en tot leden voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, de heeren *'t Hooft van Benthuizen*, *van Rijckevorsel*, *Insinger* en *van Eijsinga*. Deze commissie heeft haar ontwerp-adres ter tafel gebragt, dat tot onderzoek naar de afdeelingen is verzonden.

De vergadering wordt daarop tot des namiddags te half vier uur geschorst.

Bij de hervatting der werkzaamheden brengt de commissie voor het adres van antwoord op de troonrede haar ontwerp, gewijzigd naar de daarop in de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, ter tafel. Besloten de beraadslagingen deswege te houden op aanstaanden Zaturdag.

Dit ontwerp-adres luidt aldus:

» SIRE! De Eerste Kamer der Staten Generaal acht zich gelukkig bij de opening der tegenwoordige zitting van Uwe Majesteit te hebben vernomen, dat de betrekkingen met andere mogendheden zich voortdurend door welwillendheid en goede gezindheid kermerken. Wij hopen, dat het Vaderland daardoor te meer in de vruchten van den herstelden vrede zal kunnen deelen.

» Welkom was ons Uwe Koninklijke verzekering, dat de zee- en landmagt met eere aan hare roeping voldoen.

» Wij gevoelen met Uwe Majesteit, dat er behoefte bestaat aan onafgebroken zorg voor doelmatige verbetering van het materiëel der marine.

» Het welzijn van 's lands koloniën wekt steeds onze hoogste belangstelling op. Wij verheugen ons, dat de rust aldaar niet gestoord werd en dat de toestand dier bezittingen over het algemeen gunstig genoemd mag worden.

» Mogen de pogingen, die Uwe Regering tracht aan te wenden tot voorziening in de rampen op sommige Moluksche eilanden geleden, de beoogde leniging te weeg brengen en door de bijzondere liefdadigheid worden ondersteund.

» Aangenaam is het ons te vernemen, dat de onderhandelingen met het Rijk van Japan reeds tot bevestiging van onze betrekkingen en tot meerdere vrijheid in ons verkeer met dien staat hebben geleid.

» Het verheugt ons, dat de slavenbevolking in de West-Indische koloniën aan de levendige belangstelling van Uwe Majesteit niet ontgaat, en dat, ook tot voorbereiding eener wenschelijke vrijlating der slaven, hun lot zoo veel mogelijk wordt verbeterd.

» De beschouwing van onzen binnenlandschen toestand geeft veel stof tot erkentelijkheid.

» Wij verblijden ons in den bloei van handel en scheepvaart, landbouw en nijverheid en in het uitzigt op een voordeeligen oogst.

» Met groote belangstelling hoorden wij Uwe Majesteit gewag maken van de zucht Uwer Regering naar bevordering en aanmoediging van alle werken die de veiligheid en de welvaart des lands kunnen verzekeren. Daaronder behoort voorzeker eene versnelde gemeenschap zoowel inwendig als met het buitenland. Wij zullen elke voordragt, daarmede in verband staande, onderzoeken en tot het voortzetten van schulddelging gaarne medewerken.

» Doordrongen van het besef der behoefte aan onderscheidene wettelijke voorzieningen, hebben wij met genoegen van Uwe Majesteit vernomen, dat wetsvoordragten betreffende de politie der spoorwegen en meerdere onderwerpen, de regterlijke inrigting en andere onafgedaan geblevene voorstellen in den loop dezer zitting aan onze beraadslagingen zullen worden onderworpen.

» Uwe Majesteit zal ons bereid vinden deze wets-ontwerpen met de meeste zorg te overwegen.

» Ook het openbaar onderwijs vordert dringend eene nieuwe wettelijke regeling.

» Wij brengen gaarne hulde aan Uwer Majesteits begeerte, om op het voetspoor Uwer Doorluchtige Vaderen, de onschendbaarheid van al wat tot het gebied des gewetens behoort, tot een voorwerp Uwer bijzondere zorg te stellen.

» Wij achten het van groot belang, dat met den meesten ernst overwogen worde, wat tot eene grondwettige, billijke een voor allen bruikbare inrigting van ons volksonderwijs dienstig is.

» Het is onze levendige wensch, dat het aan Uwe Majesteit gelukke om, sterk door de overtuiging der liefde welke het Nederlandsche volk U, Sire, en Uw Huis toedraagt, de ontwikkeling van de zedelijke kracht en de stoffelijke welvaart der natie en haren vooruitgang in al wat goed en regt is, te bevorderen.

» Moge het volk, dat nog onlangs in zoovele van zijne leden het herinneringsfeest van nationale eendragt vierde, steeds ware verbroedering zoeken in gehechtheid aan orde en in eerbied voor de wet.

» De Almagtige God schenke Zijnen besten zegen op het gemeen overleg van Uwe Majesteit en van de Staten Generaal tot heil van het dierbaar Vaderland."

's GRAVENHAGE, 19 September.

De commissie uit de Tweede Kamer der Staten Generaal, belast met het aanbieden aan Z. M. den Koning van eene lijst van drie kandidaten voor het voorzitterschap der Kamer, gedurende de tegenwoordige zitting, is gisteren middag te vijf uur bij Z. M. toegelaten, om zich van hare taak te kwijten.

Z. M. heeft nog bij besluit van dien dag tot voorzitter van de Tweede Kamer gedurende het zittingjaar 1856—1857 benoemd den heer mr. *J. K.* baron *van Goltstein*, den eerste op de lijst van aanbeveling.

— De *N.Brabander* wil met zekerheid weten, dat de heer *Beerenbroek* bepaaldelijk bedankt heeft voor de betrekking van commissaris des Konings in Noord-Brabant.

— Naar wij vernemen, is het budget van het departement van marine op een aanzienlijk lager eindcijfer gebragt dan dat van het vorige jaar. Zijn wij goed onderrigt, dan zou het verschil eenige tonnen gouds bedragen. (*Arnh. Ct.*)

— Door den minister van justitie is, onder dagteekening van den 13den dezer, eene circulaire gerigt aan de heeren procureurs-generaal bij de provinciale geregtshoven, waaraan wij het volgende ontleenen:

» Tot de onderwerpen, die mijne bijzondere aandacht vereischen en tot zich trekken, behooren de belangen van het notaris-ambt en de achtbaarheid zoowel der aanwezige notarissen, als van hen die eenmaal tot het ambt van notaris wenschen geroepen te worden.

» Het is eene bekende zaak, dat de belangen van het notarisambt op aanmerkelijke wijze plegen benadeeld te worden door de inmenging van onbevoegde personen, bepaaldelijk van kandidaat-notarissen, in verrigtingen, die tot den eigenaardigen, ja, in sommige opzigten, bij uitsluiting tot den wettigen werkkring van het notaris-ambt te brengen zijn.

» Niet alleen dat deze stand van zaken de belangen van het notaris-ambt benadeelt, maar hij is niet minder schadelijk uit het oogpunt van openbare orde en van het geldelijk belang van 's Rijks schatkist. Daartegen te waken, is van publieke orde en van publiek belang.

» Aan het bestaande kwaad geheel en al den bodem in te slaan, ligt, immers voorshands, niet onder het bereik der Regering.

» Zij acht het echter van haren pligt, door tusschenkomst van U. E. G. A., openlijk hare afkeuring uit te spreken ten aanzien van die kandidaat-notarissen, welke, als zaakwaarnemers optredende, zich mengen in eenen werkkring, die niet de hunne is, en zich overgeven aan meer of minder verkeerde praktijken, die hun tot oneer en der maatschappij tot groot nadeel zijn of kunnen worden.

» Ik verzoek U E. G. A. bij de voordragten ter benoeming tot het notaris-ambt, de aandacht der Regering voortdurend te willen blijven vestigen op die kandidaat-notarissen, welke, door zedelijkheid en bekwaamheid uitmuntende, de noodige waarborgen opleveren van eenmaal een sieraad te zullen zijn van den zoo achtingwaardigen stand van notaris.

» Ik verzoek U E. G. A. niet minder ernstig de Regering steeds en naauwkeurig bij uwe voordragten bekend te maken met al die kandidaat notarissen, welke als zaakwaarnemers plegen werkzaam te zijn.

» Een ander punt, waarop ik de aandacht van U. E. G. A. meen te moeten vestigen, betreft het examen, dat de wet van den 9den Julij 1842 (*St.bl.* no. 20) vordert om benoemd te kunnen worden tot notaris.

» Ik moet U. E. G. A. verzoeken uwerzijds zooveel mogelijk te willen bevorderen de grondigheid van de te houden examens, zoo wat het praktische als theoretische deel aangaat.

» Het getal kandidaat-notarissen is te groot, dan dat niet een ieder zoude behooren te worden afgewezen, welke niet, gelijk art. 16 der wet zich uitdrukt, al de kundigheden bezit, die in eenen notaris worden gevorderd.

» Een derde punt, waaromtrent ik U. E. G. A. medewerking moet inroepen, betreft de zorg voor de achtbaarheid van den stand der notarissen zelven.

» Het toezigt over de notarissen, in art. 50 en volgg. der wet van den 9den Julij 1842 (*St.bl.* no. 20) voorgeschreven, wordt, men mag het zich niet ontveinzen, in vele arrondissementen met weinig veerkracht uitgeoefend. Men meent aldus het openbaar karakter van den notaris te sparen, en men doet juist het tegendeel.

» Ik verzoek U. E. G. A. daarom de officieren van justitie binnen uwe provincie op dit punt opmerkzaam te maken, opdat zij het hoog belang van een goed en oordeelkundig toezigt in gevolge de wet over heeren notarissen niet voorbijzien, en waar dit pas geeft, den regter voor oogen houden."

— Men weet dat de minister van koloniën heeft medegedeeld, dat hij het rapport van de staatscommissie voor de zaak der emancipatie, tot onderzoek had gezonden aan den gouverneur van Suriname, van wiens zaakkennis en eerlijkheid hij zooveel verwachtte.

De *Indiër* deelt thans voor zeker mede, dat dezer dagen door den kolonel *Schimpf* aan den minister is te kennen gegeven, dat hij het plan van emancipatie van de staats-commissie heeft overwogen en aan de elders verkregene ondervinding getoetst. De uitslag van dat onderzoek was: dat de gouverneur het voorgestelde plan in de meeste opzigten afkeurt en alzoo onuitvoerbaar acht.

Verder wordt aan dat blad uit Suriname medegedeeld, dat onderscheidene eigenaren van plantagiën, voornamelijk uit Amsterdam, aan hunne administrateuren in de koloniën bevel hebben gegeven, tegen de voorgenomene verandering en verbetering der slaven-reglementen te protesteren. De administrateuren, den geest van den tegenwoordigen gouverneur hebbende leeren kennen, hebben uit vrees voor eenen ongunstigen indruk van zulk een stap, aan die bevelen geen gevolg durven geven.

— Men verzekert dat de opening van den spoorweg van Maastricht naar Hasselt op den eersten October is bepaald.

AMSTERDAM, 19 September.

Heden namiddag te 1 uur is de van Rotterdam te Utrecht aankomende trein van den Rijn-spoorweg, in de nabijheid van het station, door nalatigheid van een der wachters, op een verkeerd spoor geraakt, gederailleerd, doch is zulks gelukkig zonder eenig letsel voor iemand afgeloopen. Zelfs de dienst der andere treinen is daardoor niet gestremd geworden.

ROTTERDAM, 17 September.

Men is thans druk bezig met het afbreken der Oude Hoofdpoort en annexe gebouwen, in het belang der werken van den Rijnspoorweg. Dat gedeelte van de stad bekomt daardoor eene verfraaijing en uitbreiding, waarvan de gevolgen onberekenbaar zijn. Door het afbreken van deze poort, waaraan belangrijke herinneringen verbonden zijn, blijft de Delftsche poort de eenige overig in deze stad.

ZWOLLE, 16 September.

Gisteren en eergisteren hebben demonstratiën plaats gehad onder de turfarbeiders aan de Dedemsvaart. Ten getale van honderd trokken zij veldwaarts om de nog arbeidende makkers te bewegen, insgelijks het werk te staken, ten einde verhoogd loon te krijgen. Daar het met bedreiging van doodslaan, enz. vergezeld ging, werd dit doel bereikt. Gepasseerde week heeft een arbeider zijnen meester eveneens met een' zoogenaamden kantertrap derwijze gedreigd, dat deze » moord" roepende, zich door de vlugt heeft moeten redden. Men ziet met belangstelling den uitslag dezer gisting te gemoet.

— Alleen door het stadje Hardenbergh zijn in den loop van dit jaar 5754 vreemde arbeiders, meest uit het Hannoversche, ons rijk binnen gekomen, tot verrigting van veen- en anderen arbeid.

ASSEN, 19 September.

Bij de opening der jagt is dit jaar daarvan ruimschoots gebruik gemaakt. Vele jagers, zoo uit deze gemeente als van elders, doorkruisten in alle rigtingen het jagtveld en keerden goed beladen terug. Het verdient opmerking, dat telken jare deze provincie meer en meer door jagtliefhebbers wordt bezocht, zoodat er nu ook bijna geen dorp in dezen omtrek is, waar niet eenige heeren zijn gelogeerd om den jagttijd hier door te brengen. Het jagtveld is goed voorzien.

— Donderdag j.l. zijn door de politie op de weekmarkt alhier zes mudden aardappelen in beslag genomen, daar een groot gedeelte der aardappelen door de ziekte was aangedaan. Er is tegen den eigenaar proces-verbaal opgemaakt.

— De hoofdelijke omslag te Meppel is over het loopende jaar vastgesteld op *f* 20,000. Op eene bevolking van slechts 6 à 7 duizend zielen is dit waarlijk eene enorme belasting.

GRONINGEN, 20 September.

Deelden wij in een vorig nommer den onvoldoenden uitslag mede van de laatste buitengewone collecte tot dekking van het tekort, dat door zamenloopende en geheel van de Ned. Herv. diaconie onafhankelijke omstandigheden in hare kas is ontstaan — wij mogen thans ook de ruime gifte niet verzwijgen, eergisteren avond bij den archidiaken ingekomen, namelijk eene obligatie werkelijke schuld, rentende 3 pCt., groot *f* 1000. De onbekende gever heeft, volgens geleidenden brief, nog » eene poging willen doen om zich te beroepen op het beter gevoel van allen die met aardsche goederen van God gezegend zijn; hij heeft hen willen oproepen om te doen blijken, dat hunne godsdienst hun meer zij dan een ijdele klank; dat zij niet slechts belijders, maar ook *daders* des woords willen zijn." Daartoe is hij hun voorgegaan met gemelde gift.

Moge die poging weerklank vinden in meer harten » en het van de Groninger gemeente (beroemd wegens hare weldadigheid) thans niet gezegd kunnen worden: zij heeft hare hongerigen niet gevoed, hare zieken niet verpleegd, hare verkleumden niet verwarmd; terwijl er toch bij duizenden worden te koste gelegd om uiterlijken glans ten toon te spreiden of om aan zinnelijk genot te voldoen. Doch geene verwijtingen, liever elkander in Christelijke liefde op te wekken om wel te doen — dan toch smaken aardsche genoegens dubbel zoet."

Zulk een woord bij zulk eene daad is eene krachtige opwekking ter navolging.

— Tot lid van den gemeenteraad van *Eenrum* is gisteren benoemd de heer R. B. EKKENS met 20 van de 38 uitgebragte stemmen. De heer F. J. TEN OEVER verkreeg na dezen de meeste, 16, stemmen. Nog geen derde van het aantal kiesgeregtigden was opgekomen om van zijn stemregt gebruik te maken.

— Donderdag is met goed gevolg te water gelaten van de werf van den heer J. A. HOOITES, in het Foxholsterbosch, het schooner-brikschip *Grijpskerk*, groot circa 120 roggelasten, gevoerd zullende worden door kapt. D. J. ZOMERDIJK, van *Schouwerzijl*, voor rekening eener reederij, onder directie van de heeren WIJNNE & BARENDS, cargadoors te Groningen.

— Gisteren middag omstreeks 1 uur had er in de gemeente *Stroobos* een treurig ongeval plaats. De vrouw van den klapmeester R. VEENSTRA verrigtte dien middag het werk bij de aldaar liggende klapbrug. Bij het passeren van een schip de klap hebbende opgetrokken, had zij die reeds weder neergelaten en wilde juist de brug verlaten, toen eensklaps het gewigt van boven op haar neerviel en zij door dien zwaren last zoodanig werd gewond, dat zij reeds dienzelfden avond aan de gevolgen is bezweken.

— De dagen dezer week waren voor de gemeente *Zuidbroek* in den volsten zin des woords vreugdedagen, daar g... nd dezelve van wege de maatschappij van landbouw eene algemeene tentoonstelling werd gehouden van vee, werktuigen ten dienste- en voortbrengselen van den landbouw.

Tot dat einde werd het zeer doelmatig ingerigte gebouw, hetwelk expresselijk daartoe is vervaardigd, tegenover de plaats van den heer BOTJES opgerigt, terwijl uit alle oorden de kostbaarste en fraaiste werktuigen, benevens voortbrengselen van allerlei aard, in ruimen getale werden ingezonden.

Dingsdag, Woensdag en Donderdag was de tentoonstelling voor ieder, op vertoon van de daarvoor bepaalde bewijzen, opengesteld, en die dagen, vooral Donderdag, gaven de overtuigendste blijken van belangstelling, niet alleen van landbouwers, maar van alle standen der maatschappij. Zuidbroek, en vooral het gebeuw der tentoonstelling, was de plaats, waar men van alle oorden te zamen kwam, en allen verwonderden zich over de rijke verzameling voorwerpen, die aldaar te bezien waren en in gepaste orde eene plaats vonden.

Donderdag werd bij den logementhouder MONKHORST een diner gehouden voor de leden der maatschappij, terwijl onderderscheidene volksspelen elkander beurtelings afwisselden, en de hoornmuzijk van de infanterie, uit Groningen overgekomen, zich den geheelen dag tot ieders genoegen liet hooren. Niet weinig werd dat genot door het schoone weder verhoogd.

— Betreffende de missive van den minister van binnenl. zaken over het instellen van eene gezondheidscommissie, is nu weder door den gemeenteraad van Amsterdam besloten aan den commissaris des Konings te antwoorden, dat thans het instellen van een gezondheidsraad daar ter stede niet noodig wordt geacht, doch dat de raad den wenseh uit, dat van regeringswege de plaatsel. geneesk. commissiën zóó worden gewijzigd, dat zij worden gezondheidsraden.

Van de adressen, die uit de verschillende deelen dezer provincie bij de provinciale staten zijn ingekomen ter zake van het rapport der staatscommissie nopens de verbetering der scheepvaartkanalen, wordt ons nog het volgende van ingezetenen van Oude en Nieuwe Pekela medegedeeld:

» Het is onze aandacht niet ontgaan, hoe sedert vele jaren de wensch naar verbetering van scheepvaart- en uitwateringskanalen steeds luider en menigvuldiger is geworden, ja men kan zeggen, dat die wensch schier algemeen is. Daarom hielden dan ook de menigvuldige plannen van herstel steeds in hooge mate onze aandacht gaande, en was onze teleurstelling dus te grooter, zoodra die plannen weer in rook verdwenen.

» Het thans bestaande plan evenwel, behelzende eene algemeene verbetering der scheepvaartkanalen, vervult aller redelijke wenschen en schijnt van eene financiële zijde ook uitvoerbaar te zijn.

» Wel is waar zijn er zeker nog aanmerkingen op te maken, en is niet het verlangen van ieder individu vervuld geworden; wij zelven hebben te dien opzigte wel wenschen en zouden verzoeken om verbeteringen, uitbreidingen en wat niet al te kunnen doen, maar wij houden ons ook overtuigd: het is thans *nu* of *nooit;* het werk moet in zijn geheel aangenomen en uitgevoerd worden zooals het in het rapport van den 16den Julij j.l. is voorgedragen, of eene voldoende en algemeene verbetering zal nog lang tot de vrome wenschen behooren.

» Daarom brengen wij dan ook onze partikuliere belangen ten offer aan het algemeene welzijn, overtuigd als wij zijn, dat een adres van adhaesie aan het uitmuntende rapport van uwe commissie onze provinciale vertegenwoordigers zal aanmoedigen, om met algemeene stemmen dat rapport aan te nemen.

» Laat dan het plannen maken vervolgens maar tot de geschiedenis behooren; wij hopen, dat het voor uwe vergadering moge weggelegd zijn van tot de uitvoering te hebben medegewerkt, en twijfelen geenszins aan eenen goeden uitslag, en wel om twee redenen: ten eersten omdat de tijdsomstandigheden daartoe gunstig zijn, en ten tweeden omdat bij het uitvoerend collegie en deszelfs voorzitter de kennis, kracht en wil bestaat, tot het volbrengen van zulke groote werken noodzakelijk. 't Welk doende"; enz.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Vrijdag den 19*den September.*

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Ter tafel worden gebragt:

1) *Resolutie van Ged. Staten, houdende mededeeling van twee kon. besluiten, d.d.* 30*sten Aug.*, waarbij H.D. beslissing wordt verdaagd op de voorstellen van de raden van Groningen en andere gemeenten op het heffen van begrafenisregten tot het einde van dit jaar, en op het invoeren of wijzigen van de heffing van kraan-, weegloonen enz., tot het einde van November 1856. — Voor notificatie aangenomen.

2) *Mededeeling van burg. en weth. dat de typhuscommissie hare werkzaamheden heeft gestaakt* en dat zij die commissie voor de bewezene diensten hebben bedankt. — Voor notificatie aangenomen.

3) *Benoeming van twee ontvangers voor het havengeld.* Bij de verkiezing van den eersten erlangt B. OTTENHOF 11 stemmen, H. WENDEL 4 en P. ZUIDEMA 1; de eerste is alzoo benoemd. Bij de benoeming van den tweeden ontvanger worden op H. WENDEL 13 en op P. ZUIDEMA 3 stemmen uitgebragt, zoodat de eerste is benoemd.

Op eene vraag van den heer DOORNBOSCH, deelt de voorzitter mede, dat de heer OTTENHOF alsnu, volgens zijne verklaring bij de sollicitatie, zal ophouden als commissaris bij het Winschoterveer werkzaam te zijn.

4) *Missive van den schuttersraad, twee dubbeltallen voordragende ter vervulling van twee vacatures in dien raad.* Het eerste dubbeltal voor een korporaal als lid van dien raad bestaat uit de heeren J. R. VAN DER BAAN en B. NOORDHOF, het tweede voor een schutter uit de heeren F. K. BRUGSMA, en H. R. BRAAK. — De heeren V. D. BAAN en BRUGSMA worden met algemeene stemmen benoemd.

5) *Rapport van burg. en weth. aangaande de op- en overneming der kantoren van den gemeenteontvanger en den ontvanger der sted. belastingen.* Burg. en weth. rapporteren, dat zij zich den 30sten Aug. naar het kantoor van den gemeenteontvanger hebben begeven, die toen aan zijnen opvolger overgave heeft gedaan van de boeken, registers, enz.; dat de staat der kas sloot met een batig saldo van *f* 24,200.11; dat die kas door den benoemden ontvanger is overgenomen en dat van een en ander proces-verbaal is opgemaakt; — dat zij zich vervolgens hebben begeven naar het kantoor van den sted. ontvanger; dat ook daar opgave is gegeven van de kassen, zijnde *f* 28,508.34 zoo aan gereede penningen als baten meerdere ontvangst, enz. Burg. en weth. een en ander wel bevonden hebbende leggen afschrift der stukken over en stellen voor 1) aan mr. E. J. OFFERHAUS te verleenen een eervol ontslag uit zijne betrekking als gemeente-ontvanger en wel onder dankbetuiging voor de vele in die betrekking verleende diensten, 2) toestemming te verleenen tot het opheffen van de gestelde borgtogten, en 3) te besluiten, dat de inventaris en verdere stukken zullen worden overgebragt in de gemeente-archiven. — Ter visie.

6) *Gemeenterekening en bijlagen.* — Een concept-besluit om die goed te keuren wordt vastgesteld, waarbij burg. en weth. zich van stemming onthielden.

7) *Ontwerp-besluit tot bepaling der som die van de dienst van* 1855 *op die van* 1856 *zal worden overgebragt.* — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

8) *Ontwerp-besluit tot betaling eener som van f* 29.63 *uit den post voor onvoorziene uitgaven van de dienst van* 1855, *voor kosten van onderhoud van het huis van bewaring.* — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

9) *Voordragt van burg. en weth. over eene missive van Ged. Staten, waarbij eenige vragen worden gedaan over de werking van banken van leening.* — Burg. en weth. geven, alvorens de gedane vragen te beantwoorden, op, dat de hier bestaande bank van leening wordt beheerd door de tijdelijke voogden van het burger-weeshuis, onder opzigt van het gemeentebestuur. De inrigting van die bank is geregeld bij een reglement, dat door den raad is vastgesteld en door den Koning is goedgekeurd.

Alsnu overgaande tot de beantwoording der gedane vragen, zeggen burg. en weth., dat eene opheffing van deze bank van leening niet zonder nadeel van een groot aantal ingezetenen zou kunnen geschieden; dat er een bestendig gebruik van wordt gemaakt door die groote klasse die aan de bedeelden grenst; dat men hier, met opoffering van eene slechts geringe interest uit eene tijdelijke verlegenheid wordt gered, terwijl bij het niet bestaan der bank, de toevlugt zou worden genomen tot woekeraars, gelijk de ondervinding elders voldoende heeft geleerd.

Maar, wordt verder gevraagd, als de bestaande bank niet kan worden gemist, is het dan niet mogelijk, dat deze, die aan bijzondere personen is verpacht of geconcedeerd, worde vervangen door eene bank onder publiek beheer? Burg. en weth. achten eene dergelijke verandering hier niet wenschelijk. Het bezwaar toch tegen verpachte of geconcedeerde banken, als zouden die minder afhankelijk zijn van het openbaar gezag, is hier niet van toepassing, daar zooals is gezegd, het beheer bij de hier bestaande bank geschiedt volgens een door den raad vastgesteld reglement en voorts onder onmiddelijk gezag van het gemeentebestuur. De kosten van eene bank onder publiek beheer zouden veel meer moeten worden. De interest bij de bank hier genomen bedraagt slechts 12 procent in het jaar.

Noch het onderzoek der jaarlijksche rekeningen, noch het bezoek der bank hebben burg. en weth. op het spoor van misbruiken in het beheer gebragt.

Eindelijk wordt gevraagd, of eene algemeene wet de mogelijkheid moet laten voortbestaan om ook bijzondere geconcedeerde banken te kunnen opzigten en dan, of dit alleen tot de tegenwoordig bestaande moet worden beperkt? Burg. en weth. geven hierop te kennen, dat dit punt tot verschillende meeningen heeft aanleiding gegeven, hebbende de meerderheid in de Tweede Kamer het gevoelen omhelsd om de banken voor eigen rekening nog slechts tot zeker tijdstip toe te doen voortduren. Zij zijn van oordeel, dat de oprigting van leenbanken op openbaar gezag in vele gemeenten tot groote moeijelijkheden zal aanleiding geven, dat hiervan het gevolg zal worden, dat daar in 't geheel geene banken tot stand komen, zoodat dan de woekeraars vrij spel zullen hebben. Ook voor deze gemeente schijnt eene wet, waarbij de voortduring van de bestaande bank voor eigene rekening mogelijk blijft, de voorkeur te verdienen. En schoon hier wel geene behoefte schijnt om naast de bestaande bank anderen op te rigten, willen burg. en weth. toch ook in de wet de mogelijkheid hebben opgenomen om die te kunnen oprigten onder vereischte autorisatie.

Burg. en weth. stellen voor dat antwoord ook als het gevoelen van den raad aan Ged. Staten te doen toekomen.

De heer GEERTSEMA zou gaarne het stuk ter visie hebben gelegd; het bevat belangrijke punten, die niet zoo staande zijn te beslissen.

De heer OUDEMAN merkt op, dat er spoed bij is, zal van dit antwoord gebruik kunnen gemaakt worden.

De heer DE LA FAILLE meende, dat bij de bank van leening hier 15 procent rente werd genomen. — Hierop wordt door de heeren OUDEMAN en den voorzitter geantwoord, dat ingevolge het reglement niet meer dan 12 procent mag worden genomen.

De heer WICHERS wenscht ook het stuk ter visie te hebben gelegd. — Hiertoe wordt besloten.

10) *Voordragt van burg. en weth. over verzoeken van de Ned. Israël. en Luth. diaconiën.* Vroeger zijn aan de Ned. Herv. en R. Kath. diaconiën voorschotten verleend voor gelden, die moesten worden verstrekt voor onderstandskosten van elders armlastigen. Later is ook door bovengenoemde diaconiën het verzoek daartoe gedaan. Burg. en weth. dragen nu een conceptbesluit voor, volgens 't welk aan ieder der beide diaconiën *f* 400 zal worden voorgeschoten en op de begrooting van 1856 een post van *f* 800 zal worden toegevoegd. — Onder goedkeuring van Ged. Staten aangenomen.

11) *Missive van den rentmeester der stads veenen en Ter Apel*, magtiging verzoekende tot het aangaan van een daarbij overgelegd ontwerp-huurcontract met H. J. STAATS te Ter Apel. — Toegestaan.

12) *Missive van denzelfden*, vermeldende den uitslag van den openbaren verkoop van stads vierde turf te Stadskanaal op den 13den dezer. Voor de zes perceelen, gezamenlijk groot 210¾ dagwerk, is geboden *f* 5205 door de verveeners A. J. KNOPPIEN en J. V. D. TUUK. De turf is alzoo voor pl. m. *f* 24¼ per dagwerk verkocht, zijnde 100 procent meer dan in vroegere jaren, weshalve de rentmeester adviseert den verkoop goed te keuren.

De heer QUINTUS merkt op, dat 't geen hier gezegd wordt betrekking heeft op *veel* vroegere jaren. Verleden jaar had de turf ruim *f* 21 per dagwerk opgebragt. Zoo dit jaar *iets* minder geboden was dan werkelijk is gedaan, dan zou de veencommissie zwarigheid gemaakt hebben den verkoop goed te keuren.

13) *Missive van denzelfden*, magtiging verzoekende tot den openbaren verkoop van 30.000 boonstokken, te doen kappen uit het dennenbosch te Wildervank en van onderscheidene boomen te Ter Apel. — Toegestaan, op advies van de veencommissie.

14) *Vier rekesten, om heemsteden in erfpacht te ontvangen*, als van A. H. MULDER, CH. W. A. THURKOW, wed. H. OTTO en EL. SCHOLTEN. — Op advies van de veencommissie, toegestaan.

De zitting wordt hierop met gesloten deuren verder voortgezet.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 19 Sept. Heden morgen had alhier ten raadhuize de aanbesteding plaats van het *aanleggen van een grindweg* in de aardebaan van de klapbrug bij het bovenste verlaat in de Wildervank langs het Stads Nieuwe Kanaal tot de klapbrug over de 1ste Veenhuizer doorsnijding, lang 8940 ellen. Hierop waren twee inschrijvingen gedaan, als. *f* 35,388 en *f* 34,880, de laatste van J. H. ROTTINGHUIS, te Delfzijl.

Op Vrijdag den 10den October, des voormiddags te 11 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des Konings in deze provincie, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten en in bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 1ste district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur alhier, bij inschrijving en opbod, in plaats van bij enkele inschrijving, zoo als bij art. 15 van het bestek no. 106 was bepaald, worden aanbesteed: *het vernieuwen van de Loppersummertil in den rijksweg van Groningen naar Delfzijl, met het verbeteren van de opreden;* waarvan het bestek op de gewone plaatsen ter lezing ligt; zullende 8 dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en de gegadigden worden uitgenoodigd zich bij den hoofdingenieur van den waterstaat C. BRUNINGS en den ingenieur A. L. DE BRUIJN KOPS, te Groningen, te vervoegen, ten einde nadere inlichtingen nopens de besteding van het werk te bekomen.

KERKNIEUWS.

MIDWOLDA (Oldambt), 18 September. Ter vervulling van de vacature, ontstaan door het overlijden van ds. G. J. F. CRAMER VON BAUMGARTEN, is door collatoren en stemgeregtigden heden het volgende achttal predikanten opgemaakt, alphabetisch gesteld, t. w., ds. BOUWERS te Lellens, met 62; CRAMER VON BAUMGARTEN te Scharmer, met 42; GRAVEMEIJER te Hantum en Hantumhuizen, met 62; HES te Gasselter-Nieveen, met 37; KEIZER te Hellum, met 38; BOER KNOTNERUS te Almkerk, met 38; KREMER te Termunten, met 50, en SANNES te Oude Pekela, met 37 stemmen.

— Ds. KRAFT te Veenendaal heeft voor het beroep naar Opheusden bedankt. Dit is alsnu de negende vruchtelooze beroeping dezer gemeente.. — Ds. EEKMAN te Nunspeet heeft voor het beroep naar Axel bedankt.

— Bij de Remonstrantsche gemeente te Moordrecht is tot predikant beroepen de heer H. C. ROGGE, kandidaat bij de Remonst. broederschap.

— Bij de Ev. Luth. gemeente te 's Gravenhage is tot predikant beroepen ds. SCHUURMAN, thans te Kampen.

— Te Emmen is l.l. Zondag namiddag in de kerk der Herv. gemeente door ds. ROGGE van Oosterhesselen, eene plegtige opwekkingsrede voor de zendelingzaak gehouden. Het gansche zoo ruime kerkgebouw was met toehoorders gevuld. De spreker werd met groote belangstelling aangehoord, en de inzameling van liefdegaven voor 't zendelinggenootschap bragt de aanzienlijke som van *f* 37 op.

(*Ingezonden.*)

In de *Groninger Courant* van Zondag den 14den dezer is een artikel opgenomen over het zangfeest, gehouden te Zuidhorn op Vrijdag den 12den bevorens, waarbij nog al eenige bijzonderheden waren aangehaald. Bevreemdend echter mag het genoemd worden, dat de schrijver van dat art. onder alle die bijzonderheden hoegenaamd geen gewag heeft gemaakt van een illustren schouwburg, in den avond van dien dag in den stal van den logementhouder H. S. HOVEN te Zuidhorn, volgens bekendmaking onder directie van den heer L. HARTLOOPER, oud lid van den koninklijken schouwburg te 's Gravenhage, gewezen regisseur van den Salon des Variétés, ballet- en dansmeester van...... Amsterdam? (laatste betrekking niet gering voorwaar).

Of het evenwel wenschelijk is dat dusdanige publieke amusementen op den zelfden tijd van een zangfeest op *één dorp* worden toegestaan, willen wij aan het bescheiden oordeel onzer lezers overlaten.

Vele menschen, zoo als vorige schrijver zegt, kwamen in den laten avond bij dit feest nog op. Wanneer echter een diergelijke schouwburg er niet tegen ware gehouden, zoude die opkomst zeker meer in het oog zijn gevallen.

Wel gelooven wij dat aan het zangfeest *niet veel* nadeel werd toegebragt, daar slechts *zeer* enkele personen van het fatsoenlijk publiek de tent tegen acht uur verlieten om zich naar den (stal) schouwburg te begeven; echter willen wij ook zeer gaarne aannemen dat zulke ondernemingen nimmer voordeel zullen aanbrengen aan een feest, tot een edel doel en volksvermaak opgerigt.

Wij willen het niet betwijfelen, of de edel achtbare besturen zullen het goede doel van de oprigting van dusdanige volksvermaken met ons inzien, en daarom wenschen wij van harte, dat zij dáár, waar die feesten gehouden worden, voortaan wat meer moeijelijk zullen zijn in het toestaan van publieke vermakelijkheden. Niet alleen omdat een volksfeest als het meergenoemde zich daardoor beter zoude kunnen staande houden, maar ook in het belang der neringdoende ingezetenen van de plaats zelve, daar toch, wanneer het zangfeest door vele dusdanige vermakelijkheden zich nadeelen mogt zien toegebragt en daardoor op den duur zich niet staande zoude kunnen houden, de neringdoenden door het gemis van zulk eenen dag zeker het grootste nadeel zouden ondervinden.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 20 September.

De vertegenwoordigers van Engeland en Frankrijk bij het hof van Napels zijn van hunnen post teruggeroepen.

'sGRAVENHAGE, 20 September.

De nieuw benoemde voorzitter der Tweede Kamer, de heer *van Goltstein*, heeft in eene gisteren gehoudene zitting zijne betrekking aanvaard met eene toespraak, waarin hij herinnerde, dat in de afgeloopen zitting gewigtige voorstellen van wet, die door de Kamer met ernst en naauwgezetheid waren onderzocht, onafgedaan waren gebleven. Is hierdoor de verwachting van die tot wet te zien verheven niet verwezenlijkt, hij hoopt, dat de tegenwoordige zitting tot betere resultaten moge leiden. Hij vertrouwt, dat eene getrouwe handhaving der grondwet, alsmede de bevordering van het algemeen belang, het voortdurend streven der Kamer moge blijven. Hij zal als voorzitter alles aanwenden om de Kamers tot dat doel ter zijde te staan.

In die zitting is een wetsontwerp ingekomen, waarbij een post op de begrooting wordt aangewezen voor de rijksbijdrage ter bevordering van den aanleg van een scheepvaart-kanaal tusschen Assen en Groningen.

(Ter verduidelijking van dit laatste merken wij op, dat bij de wet van den 10den April 1854 (*St.bl.* no. 24) was bepaald, dat de post der begrooting waarop deze bijdrage (van *f* 200,000) te verevenen zal zijn, door de wet wordt aangewezen, zoodra tot de uitvoering van het werk kan worden overgegaan.)

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 20 *September*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅝.
Dito Dito	» 3	»	75⅜.
Dito Dito	» 4	»	95⅛.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	75.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	38¼.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	83¾.
Dito Nation. Metall	» 5	»	76½,
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24¼.
Dito Binnenl	» 3	»	$38\frac{3}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	44⅝.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	102¼.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	102¼.
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	83¾.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	93¼.
Dito 6de serie	» 5	»	$94\frac{3}{16}$.

De beurs sluit vast.

LONDEN, 20 *September*. Consols 94⅜.

PARIJS, 20 *September*. Fransche 3 pCt. 70.45.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 17 Sept., *Besjes* de Vriendschap, Londen.
TEXEL 16 Sept., *Kraan* Sia Elisabeth, Venetië; — 17 *Gruppelaar* Niessina, Newc.; *Poolman* Thetis en *Feninga* Johanna Bartha, Arch.
VLIE 15 Sept., *Munneke* Baudina, Newc.; *de Boer* Eendragt, Umea; *Stuut* Frits en Betsy, Noorwegen.
HELVOET 17 Sept., *Cramer* Mentor, Wilmington.
ZIERIKZEE 15 Sept., *Bartelse* Burger, Newcastle.
MAASSLUIS 16 Sept., op de reede teruggekomen *Boomgaard* Ecliptica, bestemd n. St. Sebastian.
HONG KONG 13 Julij, *van Wijk Jurriaanse* Vr. Johanna, Singap.
NICKERIE .. Aug., *Stoffels* Stad Leeuwarden, Charleston.
CAGLIARIE 4 Sept., *Fekkes* Maria Jeanetta, Licata, den volgenden dag n. Rott. vertrokken.
MALAGA vóór 24 Aug., *Prins* Heerenveen, Cagliari; zou 10 Sept. n. Hamburg vertrekken.
LONDEN 16 Sept., *Fokkema* de Hoop, Workum.
Bij DOUVRES 14 Sept., *van Os* Libra, v. Amst. n. Konst.
Bij het ZUID-VOORLAND 11 Sept., *Wijgers* Amicitia, v. Amst. n. Suriname.
Ter reede van PORTLAND 13 Sept., *Kiers* Juffer Garrelts, v. Petersb. n. Penrijmh.
FALMOUTH 16 Sept., *Schut* Coert Cornelius, Galat .
ABERDEEN 14 Sept., *Vos* Cornelia, Riga.
NORTH SHIELDS 13 Sept., *Alberts* Gesina Jantina, Gron.; — 15 *v. d. Wall* Froukje, Londen.
STOCKTON 13 Sept., *Folders* Weldaad, Rott.
STOLPEMUNDE 8 Sept., *Drent* Anna Cath., Kopp.; 13 n. Lond. vertr.
STOCKHOLM 8 Sept., *Janninga* Trekvogel, Petersburg.
ARCHANGEL 7 Sept., *Helmers* Hendrika Roelina, Gron.

Vertrokken.

AMSTERDAM 17 Sept., *Forma Jr.* Jantje, Leer; — 18 *Henning* de Snelheid, Sur.; *Vaalman* Aurora, Nantes; *Meijer* Maria, Dantzig.
VLIE 15 Sept., *Schaafsma* Antje, Fernambuck; *de Boer* 2 Gebroed., Schotl.; *Jager* Margr. Antina en *Konter* Willem Cornelis, Petersb.; *Heeren* Johanna, Riga; *Duif* Cath. Visser, Noorw.; *Kramer* Rensina, Hamburg; *Sprik* Juliana Louisa, *de Groot* Engelina Jacoba en *Hangelbroek* Antje Witsenborg, avontuur.
LAGUAYRA 17 Aug., *Witkop* de Zwijger, Porto Cabello.
TRIEST 11 Sept., *Bakker* Zeebloem en 12 *Upmeijer* Alberdina, Cefalonia.
SWANSEA 13 Sept., *Kroll* Schouwen, Kaap Verd.
TRAVEMUNDE 16 Sept., *Alberts* Ida en *Martens* Eendragt, Petersb.
WARNEMUNDE 15 Sept., *Kars* Roelina, Riga.
STOLPEMUNDE 8 Sept., *Beijer* Johannes, Colberg.
KIEL 15 Sept., *Blaak* Jantina, Amst.
PILLAU 15 Sept., *Engelsman* Christina, Dundee.
MEMEL 13 Sept., *Ebes* Grietje, Harlingen.
STOCKHOLM 10 Sept., *Baas* Wilmina, de Oostzee.
BOLDERAA 11 Sept., *de Jonge* Reina, 12 *Poelman* Fiducia, *Walker* Fides en *Nieboer* Maria, Elseneur.
HOLTENAU 13 Sept., *de Boer* Eendragt, Antw.; *Waterborg* Karsina, 14 *Schaap* Geerdina Geertr., *van Reen* Vereeniging en *de Jonge* Willem. Klasina, Amst.; *Mandema* 3 Gezust., Gron., *Harkema* Meiskina, Antw.
RENDSBURG 11 Sept., *de Graaff* Herm. Gesina, Emden; — 13 *de Jonge* Jantina, Coppeln; *Visser* Lucie en *Brouwer* Petronella, Amst.; *Lever* Alberd. en *Schuur* Jacoba Gesina, Koppenh.; *Drewes* 2 Gezust., Memel; — *Bartels* Gesina, Amst.; *de Boer* Jant. Petron., Spykerb.; *v. d. Werp* Christina Wobbeg., Gron.; *Oostra* Annegina, Cappeln; — 15 *Bontekoe* Vr. Geertruida, Oostzee.

Zeilklaar.

LONDEN 16 Sept., *Visser* Zephir, Amsterdam.

GRONINGEN, 20 Sept. Vertrokken de nieuwgebouwde schoonergaljoot Catharina Geerdina, kapit. *W. J. de Groot*, van Veendam, met ballast op avontuur.

ZOUTKAMP, 19 Sept. Binnengekomen 15 Sept., *Janknecht* Kooph. en Zeevaart en 18 *Smidt* Lapwing, Newc.

DELFZIJL, 18 Sept. Binnengek. 15 Sept., *Mulder* Margretha, Emden. Vertrokken 15 Sept., *de Waal* 4 Gebroeders, avont.; *Kragt* Vrouw Antje, Weener; — 16 *Oetzes* de Hoop, Emden; *de Vries* 5 Gezusters, Bremen; *Gust* Harmina, Noorwegen; — 17 *Bolmeijer* Onrust, Hamb.; *Bontekoe* Jonge Lucas en *Donga* Helena, Noorw.; — 18 *Forma* Vr. Antje, Leer; *de Jong* Alida Geziena, avontuur.

Gepraaid den 23 Julij, op 4° N.Br., 24° W.L., *Boysen* Goede Verwachting, v. Amst. n. Bat. — Den 26 Julij, op 16° Z.Br., 33° 40′ W.L., *Pfeill* Minister Pahud, v. Rott. n. Bat. — Den 9 Sept., op 48° N.Br., 8° 14′ W.L., *Lucas* Elisab. en Jacoba, v. Amst. n. Akyab. — Den 11 Sept., bij St. Alban's Hoofd, *Stenders* Vrije Handel, v. Gothenburg n. Adelaide; *Detering* Hercules, v. Amst. n. Napels. — Den 13 Sept., bij de Owers, *Jansen* Elisab. Anthonia, v. Amst. n. Bat.

CUXHAVEN, 17 Sept. Wegens stormachtig weder, zijn hier gisteren binnengeloopen de Holl. schepen Goede Verwachting, kapit. *Kramer*, van Newcastle naar Aarhuis; Katrina, kapit. *Waterborg*, van Harlingen naar Rostock; Pieterdina, kapit. *Klein*, van Amsterdam naar Stettin, en Alida Adriana, kapit. *Feiken*, van Makkum naar Rostock.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

15 Sept. *Teensma*, Antje, v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
Carst, Elisabeth Lollina, v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
Naatje, Alberdina Edsina, v. Amst. n. de Oostzee, m. ball.
Lukens, Gesina Johanna, v. Amst. n. de Oostzee, m. ball.
de Boer, Zwaant. Hendr., v. Amst. n. de Oostzee, m. ball.
Hagedoorn, Cornelia Cathar., v. Amst. n. de Oostz., m. ball.
v. d. Veen, Johanna Gesina, v. Gent n. Riga, m. ball.
de Jongh, Dina Immech., v. Rott. n. de Oostz., m. ball.
Brouwer, Aurora, v. de Maas n. de Oostzee, m. ball.
Kammenga, 3 Gebroeders, v. Antw. n. Pillau, m. pannen.
Douwes, Tjeska, v. Terschell. n. Riga, m. ball.
Mooi, Hillech. Cath., v. Hamb. n. Malmö, m. ijzer.
Pribee, Gijsbertha Wilhelm., v. Hull n. Petersb., m. koopm.
Goosens, Eendragt, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Stenger, Anna Margar. Adriana, v. Amst. n. Petersb., m. suik.
Bakker, Aurora, v. Londen n. Sundswall, m. ball.
Wolthekker, Sophia Klasina, v. Rott. n. Libau, m. ball.
Potjer, Geertr. Jacoba, v. Londen n. Petersb., m. stukg.
Faber, Joh. Wilhelm., v. St. Davids n. Petersb., m. steenk.
Spijkman, Hendr. Margar., v. Bremen n. Petersb., m. soda.
Knol, Catharina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
de Groot Bakker, Kathar., v. Antw. n. Rostock, m. pannen.
Jonkhoff, de Goudvisch, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Deddes, Alberdina, v. Hull n. Koningsb., m. zout.
Tunteler, Geertruida, v. Hamburg n. Petersb., m. suiker.
v. d. Laan, Tweelingen, v. Dordr. n. de Oostz., m. ball.
Wessels, Juno, v. Halte n. Stockh., m. ballast.
Ontjes, Johanna Emelie, v. Duinkerken n. Riga, m. ball.
Reiners, Anna, v. Delfzijl n. de Oostze e, m. ballast.
Oorburg, Hendrika Alida, v. Horsens n. de Oostz., m. ball.
Ruygh, Morgenstar, v. 't Nieuwediep nn Riga, m. ballast.
de Boer, Vriendschap, v. Dordr. n. Da tzig, m. ijzer.
Posta, Unie, v. Newc. n. Petersb., m. soda.
Vos, Catharina, v. Amst. n. Dantzig, m. koffij.
v. d. Leij Wzn., Albert v. Panhuis, v. Petersb. n. de Noordz.
16 —— *de Boer*, Alida Elisab., v. Harl. n. Memel, m. pannen.

De wind den 15 Sept. W.Z.W., Z.W.; den 16den W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 19 Sept., *Feninga* Johanna Bartha, Archangel; *Visser* Twee Alida's, Nerva.
TEXEL 17 Sept., *Metz* Verwachting, Londen.
HELVOET 18 Sept., *Knaudt* Cath. en Geertruida, Triest.
ADELAIDE, Z. A., vóór 11 Junij, *Kuiper* Euterpe en *Grivel* Sumatra, Hongkong.
CHINCHA vóór 9 Aug., *Vent* Atalante, Callao.
TRIEST 13 Sept., *v. d. Weijden qq.* Johanna Hendrika, Amst.
BORDEAUX 16 Sept., *Klingen* Anna Agatha, Amst.
GIBRALTAR 7 Sept., *Breeland* Lammina Arendina, v. Ibraïla n Queenstown.
Bij BEACHY HEAD 16 Sept., *Mellema* Maasstroom, v. Newc. n. Hongkong.
DUNDEE 15 Sept., *Pluym* Stad Almelo, Zwolle.
Bij GOUDSTAART 13 Sept., *Vierow* Theodora Josina, v. Amsterd. n. Triëst.
Bij BRISTOL 16 Sept., *Karsies* Mercurius, v. Gron. n. Gloucester.
NORTH-SHIELDS 15 Sept., *Drewes* Tjakkien en *Prins* Odelia en Maria, Gron.; — 16 *Bracht* Juffer Esse Mensinga, Dordt.
Bij DEAL 15 Sept., *Poel* Maria Cath., v. Rott. n. Liverp.; *van Eyk* Ida, v. Shields n. Lissabon; — 16 *Meuldijk* Joanna, v. Shields n. Cadix.
Bij TORBAY 16 Sept., *Glim* Hendrika Margaretha, v. Londen n. St. Sebastian.
CARDIFF 14 Sept., *Zuidema* Eensgezindheid, Bristol.
FALMOUTH 16 Sept., *Struik* Louise Roelofvine, Smirna; *Brouwer* Alida en *Hitman* Helena Maria, Taganrog; *Mulder* Zorg en Vlijt, Galatz.
GOTHENBURG 13 Sept., *Gnodde* Sophia, Bremen.
NORRKöPING 6 Sept., *Tunteler* Christina Christina, Bremen.
STOCKHOLM 8 Sept., *Meihuizen* Jantje Nanninga, Rusland.
ARCHANCEL 7 Sept., *Bok* Elizab. en Maria, Weymouth.
KROONSTAD 11 Sept., *Schuring* Egberdina Anna, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 19 Sept., *de Haan* Jantje, Bergen; *Mulder* Margaretha, Emden.
HELVOET 18 Sept., *v. Geelkerken* Delft, v. Brouwersh. n. Bat.
VLISSINGEN 18 Sept., *Nieuwenhuis* Equator, Petersb.; *Goossens* Gerardina Klasina, avont.
NEWPORT 15 Sept., *Giezen* Koning Willem II, Hongkong.
CARDIFF 15 Sept., *Hofstee* Wassenaar, Manilla; *de Vries* Compact Goede Trouw, Lissab.
KROONSTAD 10 Sept., *Ketelaar* Phoebus, Kiel; — 11 *Zwart* West-Friesland, Amst.; *Kuipers* Alida Schuringa, Elsen.; *van Wijk* Anna en Arnoldina en *Beekman* Provincie Drenthe, Kiel; *Lieffijn* Goede Verwachting, Koppenh.

In lading.

LIVERPOOL 16 Sept., *v. d. Plas* Jacobus, Amst.; *Huberth* Johanna Margaretha, Riga.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 16 Sept., *v. d. Werff* Vr. Alida, Gron.; *van Deest* Jacobus en *Ekamp* Welvaart, Petersburg.
KOPPENHAGEN 15 Sept., *Bakker* Arent. Jacoba, Oostzee.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *September*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,60
Oude 70 ℔ *f*	N.W.1856 52 ℔ *f* 5,50	- - 42 - - 3,80
N.Oml.1855 68 - 12,35	- 54 - - 6,00	- - 44 - - 4,00
- - 70 - - 13,10	- 56 - - 6,40	BOONEN.
- - 72 - - 14,00	Zomer 54 - -	Paardeb. *f* 7,75 a *f* 8,25,50
- Old. 66 - - 11,25	- 56 - -	Gr. Erwt. *f*
- - 68 - - 12,00	N.Knobbe 60 - - 6,80	Graauwe dito *f*
- - 70 - - 12,75	- 62 - - 7,20	
- - - -	HAVER.	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	N. Dikke 36 ℔ *f*	Old. Koolz. *f* 10, *f* 13, *f* 15
Nieuwe 62 ℔ *f* 7,20	- 38 - -	Oml. dito *f* 10, *f* 12, *f* 14,
- 64 - - 7,80	- 40 - - 3,85	(*f* 15,50,75
- 66 - - 8,50	- 42 - - 4,05	N. Aveelz. *f*
Oude 66 - - 8,60	- 44 - - 4,25	Zomerzaad *f* 9, *f* 10, *f* 11,
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,45	G. Mosterdz. *f* (*f* 12
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 6,60	- 48 - - 4,65	Lijnzaad *f*
- - 62 - - 7,10	- 50 - - 4,85	Dederzaad *f*
- - 68 - - 7,60	N.W. Voer 36 - - 3,60	Gr. Gort *f* 10,75 a *f* 11
- Zw. - 60 - - 6,50	- - 38 - - 3,80	Parel dito de 100 ℔ *f*
- - 62 - - 7,00	- - 40 - - 4,00	Raapolie per vat *f* 49
64 - - 7,50	N.Zw. - 36 - - 3,20	
- 66 - -	- - 38 - - 3,40	

Tarwe met geringen handel als voren. — Oude Rogge iets lager. Nieuwe hoofdzakelijk in de beste zware soorten wel zoo aangenaam. — Boekweit mede in de zware soorten prijshoudend, ligte minder begeerd. — Gerst weinig ter veil, en daardoor ruim prijshoudend. — Dikke Haver wel zoo aangenaam, Voer en Zwarte in een doen. — Boonen als voren. — Koolzaad niet driftiger en weinig in omgegaan, Zomerzaad als genoteerd verkocht.

ROTTERDAM, 18 *September*. Rogge: 145 ℔ Arch. *f* 255 bij gerijf: 145 ℔ dito *f* 252 bij partij. — Gerst: 127 ℔ Oldammer Winter *f* 220. — Boekweit op 142 ℔ Rijn *f* 295.

LEEUWARDEN, 19 *September*. Van Nieuwe Witte Tarwe waren eenige klusjes ter veil, welke van *f* 12,50 tot *f* 13 werden verkocht. Van jarige slechts bij klein gerijf voor *f* 15,50 verkocht. Van Nieuwe Roode mede weinig aan en tegen *f* 12,25,50 verkocht, terwijl puike Jarige Roode bij gerijf voor *f* 14,60 werd gedaan. — Nieuwe Rogge meer aan en ongeveer als voren verkocht. Inl. *f* 8,80,90. Arch. *f* 8,50,60. — Nieuwe Boekweit tot verlaagde prijzen met meer omgang. Vries. Zand *f* 7,90 tot *f* 8,50. — Winter-Gerst in de puike soorten zeer begeerd, doch weinig ter veil en in alle soorten ongeveer 20 cents hooger verkocht, puike *f* 6,20,60, ordinaire *f* 5,60,90 en ligtere van *f* 5 a *f* 5.40. — Nieuwe Haver weinig ter veil en veelal wak en miskleurig, met weinig kooplust. Voer *f* 3,80 à *f* 4. Fijne Jarige *f* 4,80, *f* 5 en Voer *f* 4,25,50. — Koolzaad weinig ter veil en voor goede 2de soort werd *f* 15,25 à *f* 16 en voor de 3de soort *f* 13,50 à *f* 14,50 besteed, terwijl mindere soorten van *f* 10,75 tot *f* 13 werden gedaan.

AMSTERDAM, 19 *Sept*. Tarwe tot vorige prijzen aan cons. verkocht: 129, 130 ℔ b. Pools. *f* 500, *f* 520; 127 ℔ dito *f* 470; 126 ℔ dito *f* 475; 127 ℔ j. Gelders. *f* 450; 123 ℔ j. b. Vries. *f* 412; 125 ℔ j. Rijn *f* 410. — Rogge prijshoudend met goeden handel: 121 ℔ Pommer *f* 268; 120 ℔ Deens. *f* 240; 121 ℔ geringe Pommer *f* 260; 118, 120 ℔ Arch. *f* 247, *f* 253; 117 ℔ Petersb. *f* 244; 115 ℔ mindere dito *f* 235; 144 ℔ n. Inl. *f* 266; 118 ℔ dito *f* 258. — Gerst in een doen met meer handel: 115 ℔ j. Deens. *f* 255; 97, 100 ℔ Vries Wr. *f* 200, *f* 211; 106 ℔ Knobbe *f* 230. — Boekweit slap: 119 ℔ Gooische *f* 288.

Koolzaad onveranderd; verkocht: Noord-Holl. a *f* 15¾; Haarlemm. *f* 16¼ per mud; Kromhorn a 82 p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. 86½ p. vl.; Nov. 87 p. vl.; April 85 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering williger: op 6/w. *f* 52; vlieg. *f* 50,50; Oct. *f* 50 a *f* 49,75; Nov. *f* 49,50 a *f* 49,75 a *f* 49,25; Dec. *f* 49,25 a *f* 49,50 a *f* 49; Mei 1857 *f* 47,50. — Lijnolie dadelijk niet williger: op 6/w. *f* 41,25; vlieg. *f* 40. — Hennepolie op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45.

LONDEN, 17 *Sept*. De graanmarkt was heden schraal bezocht en de handel bleef dien ten gevolge beperkt; voor hetgeen van inl. en vreemde Tarwe werd genomen besteedde men intusschen de volle prijzen van eergisteren. Overige graansoorten onveranderd.

Van den 19*den*. Tarwe, Haver en Boonen vaster. Gerst 2 a 3 sh. lager.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *September.* De prijs der Boter was heden wegens geringen aanvoer niet te bepalen.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *Sept.* De aanvoer van schapen en varkens was heden niet groot, de handel tamelijk, prijzen der schapen van *f* 9 tot *f* 16, die der varkens tot de koersen van l.l. Dingsdag.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 19 *September.*

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{7}{16}$, $63\frac{3}{8}$, $63\frac{1}{2}$; Dito Dito 3 pCt. $75\frac{3}{8}$, $75\frac{1}{2}$, $75\frac{3}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $94\frac{7}{8}$, 95, $94\frac{7}{8}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. $132\frac{1}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{1}{2}$, $51\frac{1}{4}$, $51\frac{1}{4}$. — SPANJE, Onb. Stukk. $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{3}{16}$, $24\frac{3}{8}$, $24\frac{1}{4}$; Dito 3 pCt. $43\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $38\frac{9}{16}$, $38\frac{3}{4}$, $38\frac{5}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $44\frac{1}{4}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{3}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $102\frac{1}{2}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $84\frac{1}{4}$. — POLEN, Aand. m. Loting 500 fl. *f* 154.

OOSTENRIJK, Metallieken 5 pCt. $73\frac{7}{8}$, 75, 74; Dito Nation. 5 pCt. $75\frac{1}{4}$, $76\frac{5}{16}$, $75\frac{1}{4}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. 38, $38\frac{5}{16}$, $38\frac{1}{8}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. 38, $38\frac{5}{16}$, $38\frac{1}{8}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $82\frac{13}{16}$, $83\frac{1}{4}$, $82\frac{13}{16}$; Braz. 5 pCt. $98\frac{1}{2}$; Mexik. $21\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Dito Onb. $21\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Gren. $20\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Dito Onb. $20\frac{5}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{16}$; Dito Uitg. $6\frac{15}{16}$, 7; Venez. 30, $\frac{1}{8}$; Dito Onbep. 30, $\frac{1}{8}$; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 93; Dito 6de Serie $94\frac{1}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{1}{16}$.

Onze fondsenmarkt verkeerde heden wederom in eene zeer ongunstige stemming, waartoe hoofdzakelijk de vele verkoopen, tot aanzienlijk verlaagde koersen, in Oostenr. effecten aanleiding hebben gegeven.

Spaansche Cred. *f* 75, *f* 72, *f* 73; Aand. Beijersche Spoorw. *f* 35, *f* 34, $\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. $3\frac{1}{2}$; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $63\frac{1}{2}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pCt. $38\frac{1}{2}$; Metall. 5 pCt. 74.

ADVERTENTIEN.

PREDIKANTEN-VEREENIGING.

TWEEËNTWINTIGSTE VERGADERING, op **DINGSDAG den 30sten September e.k.**, des voormiddags precies te 10 uur, in het CONCERTHUIS te *Groningen*.

Namens het Bestuur:
J. DOUWES, JR.,
Scriba.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene DOCHTER J. R. HOEKSEMA, geliefde Echtgenoot van

JOHs. NIEWOLD, *Banketbakker.*

GRONINGEN, 19 September 1856.

*** TERMUNTEN, 12 September 1856. Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinige dagen, onze geliefde Vader en Behuwdvader, DERK AISSES BOSSCHER, *Lid van de Maatschappij van Landeigenaren en vastbeklemde Meijers in de Provincie Groningen en Landbouwer* alhier, in den ouderdom van nog geen negenenvijftig jaren.

B. D. BOSSCHER.
Uit aller naam.

*** Het behaagde den vrijmagtigen God, heden morgen onze dierbare Moeder, Mejufvrouw de Wedw. wijlen den Predikant E. DE GRAVE, geb. BENTHEM, na eene ziekte van 14 dagen, in den ouderdom van 76 jaren en bijna 6 maanden, door den dood van onze zijde weg te nemen.

Terwijl wij dankbaar zijn voor haar lang bezit, wenschen wij in Gods wil te berusten.

GRONINGEN, 18 September 1856.

JOH. DE GRAVE.
Mede namens mijne Broeders en Behuwd-Zusters.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** In den jeugdigen leeftijd van 34 jaren, ontsliep heden mijne geliefde Echtgenoot, JANTJE SCHUUR, mij nalatende, uit eene gelukkige echtvereeniging van 12 jaren, vier Kinderen.

LEEUWARDEN, 17 September 1856.

J. DIJKSTRA.

*** Heden trof ons de gevoeligste slag onzes levens, door het overlijden onzer teederbeminde Moeder AAFFIEN HINDRIKS NIENHUIS, Wedw. HARM RIJKENS, in den ouderdom van circa 76 jaren.

GRONINGEN, 19 September 1856.

HINDRIK RIJKENS.
Mede namens Broeders en Zusters.

*** VISVLIET, 19 September 1856. Heden morgen overleed onze oudste Zoon JAN MOLANUS SMITH, in den ouderdom van 27 jaren en 7 dagen.

J. MOLs. SMITH, JR.
A. WATERMAN.

*** Gisteren ontvingen wij het voor ons allertreurigst berigt, dat onze geliefde Zoon GERKE, *Stuurman* aan boord van het Brikschip *Mentor*, Kapit. F. F. CREMER, op de terugreis van *Wilmington* (*Noord-Amerika*), aan eene aldaar heerschende koorts, in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 28 jaren is overleden.

GRONINGEN, 20 September 1856.

J. J. DE JONGH.
J. DE JONGH—DE BOER.

Dienende deze zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

Te bezien:

OP MAANDAG EN DINGSDAG E.K.,

ten Huize van R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat te *Groningen*, de **hoogst belangrijke** en **aanzienlijke** verzameling **uitmuntend geconditionneerde BOEKEN** over REGTSGELEERDHEID, GESCHIEDENIS, OUDE en NIEUWE LETTERKUNDE, GODGELEERDHEID, GENEES-, NATUUR-, TAAL- en DICHTKUNDE, **ATLASSEN, KAARTEN, PLATEN, KANTOORBEHOEFTEN, PIANO-** en **ORGELMUZIJK, FORTE-PIANO, BOEKENKAST**, enz., waarbij (door kwitering van Affaire,) het **Winkelassortiment** van den Heer **J. RÖMELINGH**, te *Groningen*. Al hetwelk, volgens CATALOGUSSEN, à 25 Cts. verkrijgbaar, aldaar publiek zal verkocht worden op WOENSDAG den 24sten September tot en met ZATURDAG den 4den October 1856.

De Koninklijke Belgische Transatlantische STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ

maakt bekend, dat hare ***eerste linie*** van **STOOMSCHEPEN** in de geregelde ***vaart*** is gebragt op ***NEW-YORK***. ***La Belgique*** vertrekt **den 8den October e.k.**, van de HAVEN van ***ANTWERPEN***, zal maandelijks gevolgd worden door de Stoomschepen ***Constitution***, ***Leopold I***, ***Duc de Brabant*** De MAATSCHAPPIJ heeft geene kosten ontzien om deze prachtige Stoomschepen de schoonste inrigting te geven, Salons voor Heeren en Dames, Bad-, Zieken- en Eetzaal en aparte Slaapkamers; terwijl de prijzen zoo laag gesteld zijn, dat die niets te wenschen overlaten.

De prijzen der plaatsen zijn:
1ste KLASSE *f* **225**; 2de KLASSE *f* **187,50**;
3de KLASSE *f* **87,50.**

KINDEREN van 1 tot 8 jaren betalen ***de helft***; beneden één jaar ***vrij.***

PLAATSBILJETTEN moeten 10 dagen vóór het Vertrek genomen worden bij hare HOOFDAGENTEN, voor ***Nederland*** de Heeren **VAN AMERINGEN en Co.** te ***Amsterdam***; bij verzuim loopt men gevaar om geene plaatsen meer te bekomen en is men genoodzaakt op eene volgende Boot te wachten.

De ondergeteekenden blijven voortgaan met het wekelijksch vervoer van REIZIGERS en ZEILPAKETTEN *via Liverpool* naar ALLE DEELEN van ***Noord-Amerika*** en ***Australië***. *Brieven en gelden franko* aan

van AMERINGEN en Co., te *Amsterdam*.

ZWOLSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van af den **eersten October** e.k. wordt het **UUR VAN VERTREK** uit ***AMSTERDAM***, **vervroegd** op des **morgens negen uur.**

Tot **opening** eener geregelde **STOOMBOOTVAART** tusschen ***hier*** en ***LONDEN***, zal de *STEAMER DANIEL* aanst.

DINGSDAG van hier naar Londen vertrekken.

Ruimte voor BOTER, GRANEN, VEE, enz., kan bij mij tot **billijke Vrachten** besproken en NADERE INFORMATIE verkregen worden.

EMDEN, 18 September 1856.

C. F. B. METGER.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 24sten September 1856 en volgende dagen, telkens des voormiddags te 10 uur te beginnen, voor de Behuizing door wijlen den Heer Mr. L. B. LOHMAN en Mevrouw bewoond geweest, in de Peperstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht, de door genoemde Erflaters nagelaten zeer

nette en deftige Inboedel,

bestaande onder anderen in moderne MAHONIE- en EIKENHOUTEN **MEUBELEN**, waaronder LINNENKAST, KABINETTEN, CANAPÉ, fraaije PORSELEIN- en andere KASTEN met MARMEREN BLADEN, PIANINO, TAFELS, STOELEN, ENZ.; — voorts eene aanzienlijke verzameling fraai ouderwetsch BLAAUW- en BONT **PORSELEIN**, waaronder fraaije STELLEN; **JUWEELEN** en **GOUDEN SIERADEN**, eene partij **ZILVERGOED**, waaronder KOFFIJKAN, THEEPOT, TABAKSPOT, DITO KOMFOOR, PRESENTEERBLADEN, MELKKAN, KOMMETJES, THEEBUS, ENZ.; — wijders KRISTAL, PENDULES, GLAS-, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, KAGCHELS, VLOERKLEEDEN, waaronder een fraai SMIRNA'S KLEED, CARPETTEN en LOOPERS en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Van dezen Boedel wordt een CATALOGUS naar de volgorde der Nommers, zoo als de Verkoop zal plaats hebben, opgemaakt.

Te bezien MAANDAG en DINGSDAG vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot des namiddags 3 uur, op BEWIJZEN van TOEGANG.

De Bewijzen van Toegang zijn verkrijgbaar tegen betaling van 10 Cent, en de Catalogus tegen betaling van 15 Cent, ten KANTORE van den Notaris, van af DONDERDAG den 18den September 1856.

De opbrengst, na aftrek van kosten, van de Toegangsbewijzen en den Catalogus, zal komen ten **voordeele** van de **algemeene Armen** der Gemeente *Groningen*.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 3den October 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een **MEK-TJALKSCHIP**, genaamd ***de Jonge Hendrik***, groot 78 Tonnen, met completen en besten INVENTARIS, in eigendom toekomende en bevaren door H. NIJMEIJER, liggende bij de Werf van den Scheepsbouwer K. K. DE VRIES, buiten het Kleinepoortje te *Groningen*. Om te aanvaarden 8 dagen na den toeslag, en te bezien dagelijks. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

Op Maandag den 29sten Sept.

1856, des voormiddags te 10 uur, zullen, vóór en in de Behuizing bewoond door den Heer G. MESDAG, aan Der-A te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, bestaande in EIKENHOUTEN KABINET, MAHONIEHOUTEN CHIFFONIÈRE, DITO SECRETAIRE, TAFELS, STOELEN, LEDEKANT met Behang, SPIEGELS, BEDDEGOED, TAPIJTEN, KAGCHELS, PORSELEIN, GLASWERK, KOPER-, TIN- en AARDEWERK, ENZ.

Te bezien daags vóór den Verkoopdag, van 2—5 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

Op Donderdag den 2den Oct.

1856, des voormiddags te 10 uur, zullen, in de AZIJNFABRIJK van den Heer G. MESDAG, aan Der-A te *Groningen*, publiek worden verkocht: Negen GROOTE EIKENHOUTEN **KUIPEN** met IJZEREN BANDEN, hoog van 2.30 E. tot 1.95 E. en wijd van 2.07 E. tot 2.00 E.; — zeventien GROOTE EIKENHOUTEN **LEGGERS** met IJZEREN BANDEN; — GROOTE KOPEREN **KETEL, POMPEN, FUSTEN, VAATWERK, KRUIWAGENS, KARREN, ENZ.**

Te bezien Zaturdags vóór den Verkoopdag, van 10—4 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

VERKOOP VAN AFBRAAK,

op DINGSDAG den 23sten September 1856, des middags te 12 uur, aan Der-Akerkhof, westzijde; waaronder **GREENEN BALKEN**, STAL- en andere DEUREN met KOZIJNS, ENZ.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

Maandag den 22sten September

1856, des morgens te 10 uur en vervolgens, ten verzoeke van — en voor de Behuizing van den Heer J. F. KOETS, aan de Vischmarkt alhier, VERVOLG van de VERKOOPING van **diverse MANUFACTUREN**, waaronder **aanbegonnen DAMES-HANDWERKEN**, welke DINGSDAG NAMIDDAG zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH IJPEN HOUT.

WOENSDAG den 1sten October 1856, des morgens te 11 uur, zal, op de Werf van J. DE HAAN, buiten het Kleine-poortje bij *Groningen*, publiek, **voetstoots** worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij **ZEEUWSCHE IJPEN STAMMEN**, waaronder **extra zware**; aldaar liggende, en van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal op WOENSDAG den 24sten September 1856, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, publiek, tegen contante betaling verkoopen:

Het onder Engelsche vlag varend SLOEPSCHIP ***WILLIAM***, groot 62 Tonnen, met de daarop zich bevindende TUIGAGIE, zooals hetzelve uit Zee in de Haven van *Delfzijl* is binnengeloopen en bevaren wordende door den Kapitein **W. LEVETT.**

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar tevens de Inventaris ter inzage ligt.

TE HUUR,

met den 1sten November: het **HUIS** bij den Heerepoortenboog, Noordwestzijde. Te bevragen bij den Heer G. W. H. VAN IMHOFF.

Tegen den 1sten November

TE HUUR: een **BENEDENHUIS** in het midden dezer Stad, zijnde een neringrijke ***KRUIDENIERS-*** en ***DRANKWINKEL*** met TOEBEHOOREN. Te bevragen in de Heerestraat, E 35.

ATTENTIE.

Mijne **Fabrijk** en **Magazijn** van **RIJTUIGEN, TUIGEN, ENZ.** alhier geopend hebbende, zij deze ter minzame aanbeveling.

GRONINGEN, 15 September 1856.

G. SOEDERS,
Koninklijk Rijtuig-Fabrikant.

R. Reijnders,

Graveur te ***Leeuwarden***, levert **GRAVURES** in ALLE METALEN en FIJNE GESTEENTEN; **STEMPELS** voor ZEGELLAK, INKT en PAPIER; **STEMPELPERSEN** ten dienste van BESTUREN, Heeren NOTARISSEN, HANDELSKANTOREN, ENZ. Eene **Model-Stempelpers**, alsmede **Afdrukken van Stempels, Wapens, enz.** zijn ter bezigtiging voorhanden, en COMMISSIËN worden aangenomen bij den Boekhandelaar P. VAN WICHEREN, H.z., te *Groningen*, bij wien tevens COPIËERPERSEN, COPIJBOEKEN, COPIËERINKT, ENZ. te bekomen zijn.

Verhuisd:

H. FRANSEN, Veearts, van de Kerkstraat naar het **BOTERDIEP**, letter O no. 108.

COMMISSIËN.

Tot het waarnemen van dezelve bij **PUBLIEKE VERKOOPINGEN**, biedt zich bij voortduring aan **GERLOF DE JAGER**, Waardeerder van Goederen, in de Gelkingestraat, lett. E no. 68.

2 à 3 Kleermakersgezellen,

geheel of gedeeltelijk hun Werk verstaande, kunnen dadelijk, tegen **goed loon**, WERK bekomen bij

R. HELMICH,
Burger- en Militair Kleermaker,
voor de Apoort te *Groningen*.

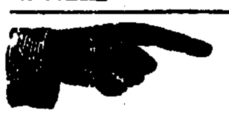

Het **MIDDEL** tegen de **Ziekte der Varkens** heeft zich door veelvuldige genezingen, er door verkregen, bij de Landbouwers in den omtrek dezer Stad zulk eenen goeden naam verworven, dat wij alle dagen bestellingen daarop ontvangen; het moet een best middel zijn volgens het zeggen der Boeren. Zendt mij ten eerste nog eene Kist met de andere Artikelen, enz.

ROTTERDAM, 2 September 1856.

J. A. KLINGER & Co.

Men geeft de Varkens 's avonds en 's morgens twee lepels daarvan door hun voer; als zij niet meer vreten, moet men hun dezelfde hoeveelheid met eene halve Nederl. kan water vermengd ingeven.

De kruik kost *f* 1,40. — Met eene kruik kan men 6 en meer Varkens genezen als men er dadelijk bij is.

Over het Perzisch **INSEKTEN-POEDER**, dat overal even gunstig ontvangen is, hoort men ook slechts ééne stem van goedkeuring onder de consumenten. Het roeit de Vlooijen en Weegluizen uit, vernielt de Rupsen, bewaart de Bloemen, doodt de Mot en zuivert schip met man en muis van alle Ongedierte.

In alle Depôts wordt een klein verslag met gebruiksaanwijzing afgegeven; de prijs is 50 c. het zakje.

HEMEL'S HONDEN-POEDER, tegen de Hondenziekte en Hondsdolheid moet zeer probaat zijn, volgens de in het verledene jaar door deskundigen in Frankrijk verkregene uitkomsten. Een pakje met gebruiksaanwijzing kost 50 Cents.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogeveen*, J. V. D. WOLDE; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Winschoten*, G. WASMAN; en in de bekende Depôts in de andere Steden.

STOOMBOOT EN DILIGENCE

HARLINGEN

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en Groningen,

zonder oponthoud te Leeuwarden.

VERTREK VAN

Amsterdam: ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.
Harlingen: MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, » » 8 »
Groningen: ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's avonds » 11 »
Leeuwarden: MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens » 5 »
Aankomst te *Amsterdam*, ongeveer een uur vóór Beurstijd.
» » ***Groningen***, **'s avonds ongeveer 10 uur.**

Vracht van *AMSTERDAM* naar *GRONINGEN* of omgekeerd: Voorkajuit *f* 6—50, Groote Kajuit *f* 8—00.

Kantoor te *AMSTERDAM* IN de Nieuwe Stads Herberg.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.